

2010 жылғы 1 сәуірдегі сақтандыру нарығының ағымдағы жағдайы

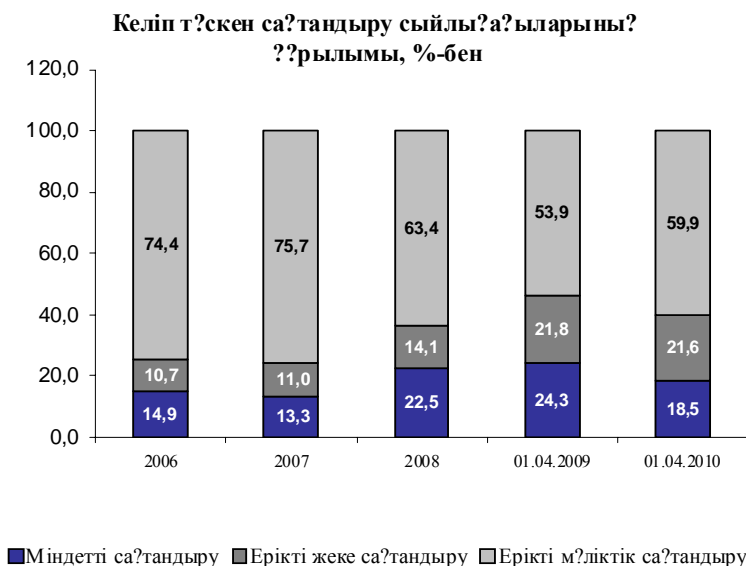
Сақтандыру сыйлықақылары

2010 жылдың үш айында сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары тікелей сақтандыру шарттары бойынша қабылдаған сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемі өткен жылдың ұқсас мерзімінде жиналған көлемінен 65,9%-ға көп болып, 41 539,1¹ млн. теңге болды.

Сақтандыру сыйлықақыларының келіп түсуі

Сақтандыру сыйлықақыларының келіп түсуі	01.04.2009		01.04.2010		млн. теңге 01.04.2009ж. салыстырған дағы өзгерістер, %-бен
	Сомасы	үлесі, %-бен	Сомасы	үлесі, %- бен	
Барлығы, оның ішінде мыналар бойынша:	25 037,4	100,0	41 539,1	100,0	65,9
Міндетті сақтандыру	6 073,2	24,3	7 704,2	18,5	26,9
Ерікті жеке сақтандыру	5 467,9	21,8	8 968,7	21,6	64,0
Ерікті мүлдітік сақтандыру	13 496,2	53,9	24 866,2	59,9	84,2

Міндетті сақтандыру бойынша сақтандыру сыйлықақыларының көлемі өткен жылдың осындай көрсеткішінен 26,9%-ға, ерікті жеке сақтандыру бойынша 64,0%-ға асты, ерікті мүлдітік сақтандыру бойынша ұлғаю 84,2% болды.

2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша сақтандыру сыныптары бойынша келіп түскен сақтандыру сыйлықақыларының құрылымына қатысты мынаны айта кетуге болады:

міндетті сақтандыруда – сақтандыру сыйлықақылары түсімдерінің 60,1% (4 628,0 млн. теңге) көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру бойынша түскен, 29,1% (2 242,3 млн. теңге) қызметкердің еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оның өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін жұмыс

берушінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру бойынша түскен, 3,8% (295,8 млн. теңге) қызметі үшінші тұлғаға зиян келтіру қауіпімен байланысты объект иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру бойынша және басқалар бойынша - 7,0% түскен.

¹ сомасы қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру төлемдерін шегергенде көрсетіліп отыр
¹ сумма указана за вычетом страховых выплат, принятых по договорам перестрахования

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 24 126,9 млн. теңге немесе сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 58,1%-ы болды. Бұл ретте, резидент еместерге қайта сақтандыруға сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 52,2%-ы берілді.

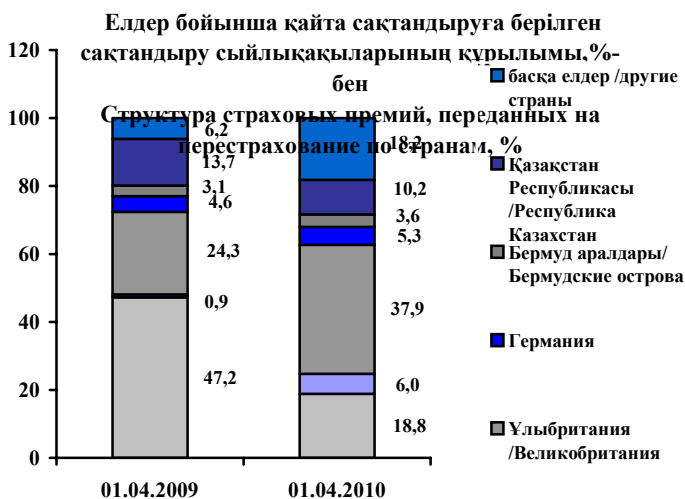
Объем страховых премий, переданных на перестрахование, составил 24 126,9 млн. тенге или 58,1% от совокупного объема страховых премий. При этом на перестрахование нерезидентам передано 52,2% от совокупного объема страховых премий.

Қайта сақтандыру шарты бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қабылдаған сақтандыру сыйлықақыларының жалпы сомасы 5 225,9 млн. теңге болды. Бұл ретте, резидент еместерден қайта сақтандыруға сақтандыру сыйлықақыларының сомасы 3 428,6 млн. теңге болды.

Общая сумма страховых премий, принятых страховыми (перестраховочными) организациями по договорам перестрахования составляет 5 225,9 млн. тенге. При этом сумма страховых премий, принятых в перестрахование от нерезидентов составляет 3 428,6 млн. тенге.

млн. теңге/млн. тенге

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақылары	01.04.2009		01.04.2010	
	Сомасы	жиынтық сыйлықақылардағы үлесі, %-бен	Сомасы	жиынтық сыйлықақылардағы үлесі, %-бен
Қайта сақтандыруға берілген барлығы, оның ішінде	15 732,5	62,8	24 126,9	58,1
резидент еместерге	13 593,6	54,3	21 670,2	52,2
резиденттерге	2 138,9	8,5	2 456,7	5,9
Резидент еместерден қайта сақтандыруға барлығы қабылданған	10 151,3	40,5	3 428,6	8,3

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының жалпы сомасында негізгі үлесті ерікті мүліктік сақтандыру бойынша сыйлықақылар - 92,9%, ерікті сақтандыру бойынша - 0,6%, жеке міндетті сақтандыру бойынша - 6,5% болды.

Сақтандыру төлемдері

2010 жылдың үш айында жасалған сақтандыру төлемдерінің жалпы көлемі өткен жылдағы осындай кезеңмен салыстырғанда 13,2%-ға ұлғайып, 5 910,0² млн. теңге болды. Бұл

² сомасы қайта сақтандыруға қабылданған шарттар бойынша жүзеге асырылған сақтандыру төлемдері шегеріліп көрсетілген

ретте, қайта сақтандыру ұйымдарынан қайта сақтандыру жөнінде өтемақы есебінен сақтандыру төлемдерінің үлесі 21,6% (1 274,5 млн. теңге) болды.

Общий объем страховых выплат, произведенных за 3 месяца 2010 года составил 5 910,0³ млн. тенге, увеличившись по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 13,2%. При этом доля страховых выплат за счет возмещения по перестрахованию от перестраховочных организаций составила 21,6% (1 274,5 млн. тенге).

Сақтандыру төлемдері Страховые выплаты	01.04.2009		01.04.2010		млн. теңге/млн. тенге 01.04.2009ж. салыстырғандағы өзгерістер, Изменение по сравнению с 01.04.2009г.
	сомасы сумма	үлесі, %- бен доля, %	сомасы сумма	үлесі, %- бен доля, %	
Барлығы, оның ішінде					
Всего, в том числе по:	5 223,1	100,0	5 910,0	100,0	13,2
Міндетті сақтандыру					
Обязательному страхованию	2 044,4	39,1	2 249,0	38,1	10,0
Ерікті жеке сақтандыру					
Добровольному личному					
страхованию	1 782,3	34,1	2 556,7	43,2	43,4
Ерікті мүліктік сақтандыру					
Добровольному					
имущественному страхованию	1 396,4	26,8	1 104,2	18,7	-20,9

2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша сақтандыру сыныптары бойынша жасалған төлемдерін қарастырған кезде мынаны айта кетуге болады:

При рассмотрении произведенных страховых выплат по классам страхования, по состоянию на 1 апреля 2010г., можно отметить следующее:

міндетті сақтандыруда – көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру бойынша 47,1% (1 058,3 млн. теңге), қызметкердің еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде олардың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін жұмыс берушінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру бойынша төлемдер 49,4% (1 110,0 млн. теңге), өсімдік шаруашылығын сақтандыру бойынша - 3,4% (76,5 млн. теңге) және басқалар бойынша - 0,1% болды.

в обязательном страховании – 47,1% (1 058,3 млн. тенге) составили выплаты по страхованию гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, 49,4% (1 110,0 млн. тенге) – по страхованию гражданско-правовой ответственности работодателя за причинение вреда жизни и здоровью работника при исполнении им трудовых (служебных) обязанностей, 3,4% (76,5 млн. тенге) – по страхованию в растениеводстве и прочие – 0,1;

ерікті жеке сақтандыруда – сақтандыру төлемдерінің 55,5% (1 418,2 млн. теңге) аурулардан сақтандыру бойынша, жазатайым жағдайлардан сақтандыру бойынша - 5,4% (137,0 млн. теңге), аннуитеттік сақтандыру бойынша - 33,6% (859,3 млн. теңге), өмірді сақтандыру бойынша - 1,8% (44,9 млн. теңге) болды;

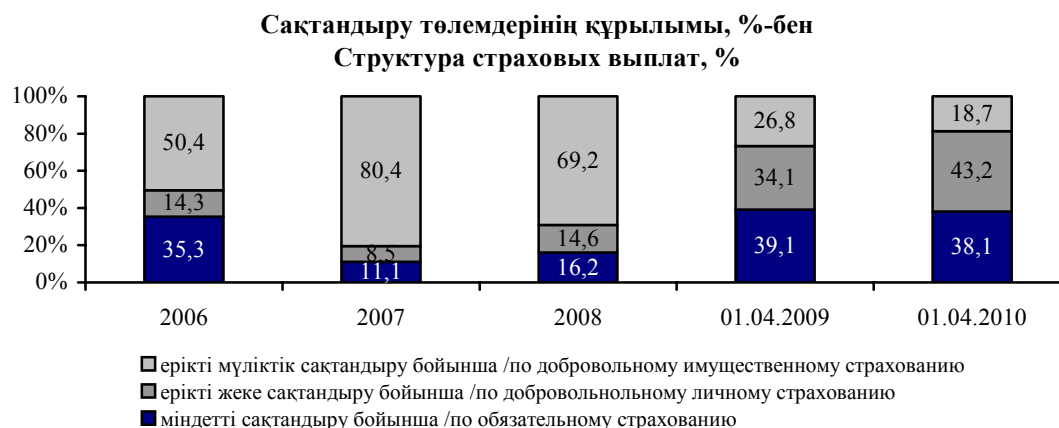
в добровольном личном страховании – 55,5% (1 418,2 млн. тенге) – по страхованию на случай болезни, 5,4% (137,0 млн. тенге) составили выплаты по страхованию от несчастных случаев, 3,8 (97,2 млн.тенге) по страхованию к наступлению определенного события в жизни, 33,6% (859,3 млн. тенге) – по аннуитетному страхованию, 1,8% (44,9 млн. тенге) – по страхованию жизни;

ерікті мүліктік сақтандыруда – 33,0% (363,9 млн. теңге) басқа да қаржылық шығындардан сақтандыру бойынша, автомобиль көлігін сақтандыру бойынша - 27,7% (305,6 млн. теңге), мүлікті сақтандыру (автокөлікті, әуе, теміржол, су көлігін және жүкті сақтандыруды қоспағанда) бойынша - 27,4% (302,4 млн. теңге), басқалар бойынша - 11,9% болды.

в добровольном имущественном страховании – 33,0% (363,9 млн. тенге) – по страхованию от прочих финансовых убытков, 27,7% (305,6 млн. тенге) – по страхованию

³ сумма указана за вычетом страховых выплат, осуществленных по договорам, принятым в перестрахование

автомобильного транспорта; 27,4% (302,4 млн. тенге) – по страхованию имущества (за исключением автомобильного, воздушного, железнодорожного, водного транспорта и страхование грузов), прочие – 11,9%.

Қазақстан Республикасының аймақтары бойынша тікелей сақтандыру шарттары бойынша жүзеге асырылған сақтандыру төлемдерін қарау кезінде негізгі үлес Алматы қаласына - 39,9% (2 358,2 млн. тенге), Қарағанды облысына - 14,7% (871,6 млн. теңге), Астана қаласына - 11,1% (653,4 млн. теңге), және басқаларына - 34,3% келетінін айтып кету керек.

При рассмотрении страховых выплат, осуществленных по договорам прямого страхования по регионам Республики Казахстан, можно отметить, что основная доля приходится на город Алматы – 39,9% (2 358,2 млн. тенге), Карагандинскую область – 14,7% (871,6 млн. тенге), город Астана – 11,1% (653,4 млн. тенге), и прочие – 34,3%.

Экономикалық қызмет түрлері бойынша сақтандыру төлемдердің ең көп үлесі кен өндіру өнеркәсібі саласындағы сақтандыруға - 29,2% (1 726,2 млн. теңге), жеке тұлғалар бойынша 37,3% (2 204,2 млн. теңге), қаржы қызметі саласы бойынша - 6,5% (382,9 млн. теңге), басқаларға - 27,0% болып келеді.

Наибольшая доля страховых выплат по видам экономической деятельности приходится на страхование в отрасли горнодобывающей промышленности – 29,2% (1 726,2 млн. тенге), по физическим лицам – 37,3% (2 204,2 млн. тенге), по отрасли финансовой деятельности – 6,5% (382,9 млн. тенге), прочие – 27,0%

2010 жылғы қаңтар-наурыз айларында жасалған сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасында сақтандыру төлемдерінің мейлінше көп көлеміне төлемдердің жиынтық сомасының 24,0%-ы болатын аурулардан сақтандыру ие болды.

Из общей суммы страховых выплат, произведенных за январь-март 2010 года, наибольший объем страховых выплат приходится на страхование на случай болезни – 24,0% от совокупной суммы выплат.

Сақтандыру нарығы жөнінде жалпы мәліметтер **Общие сведения по страховому рынку**

2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасының сақтандыру нарығында 41 сақтандыру ұйымы (оның ішінде 7 - өмірді сақтандыру бойынша), 13 сақтандыру брокері және 63 актуарий лицензияланған қызметін жүзеге асырады.

По состоянию на 1 апреля 2010 года на страховом рынке Республики Казахстан осуществляли лицензированную деятельность 41 страховые организации (в том числе: 7 – по страхованию жизни), 13 страховых брокеров и 63 актуарий.

Сақтандыру секторының институционалды құрылымы
Институциональная структура страхового сектора

01.04.2009

01.04.2010

Сақтандыру ұйымдарының саны, оның ішінде: Количество страховых организаций, в т.ч.	44	41
өмірді сақтандыру бойынша /по страхованию жизни	7	7
Сақтандыру брокерлерінің саны /Количество страховых брокеров	12	13
Актуарийлер саны /Количество актуариев	63	63

Есепті күнге қарай 32 сақтандыру ұйымы «Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» АҚ-ның қатысушылары болып табылады.

На отчетную дату 32 страховые организации являлись участником АО «Фонд гарантирования страховых выплат».

Капитал. 2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша сақтандыру ұйымдарының меншікті капиталының жиынтық мөлшері 187 264,5 млн. теңге болды.

Капитал. По состоянию на 1 апреля 2010 года совокупный размер собственного капитала страховых организаций составил 187 264,5 млн. тенге.

Қаржы көрсеткіштері Финансовые показатели	млн. теңге/млн. тенге		
	01.04.2009	01.04.2010	01.04.2009ж. салыстырғандағы өзгерістер, %-бен Изменение по сравнению с 01.04.2009г., в %
Жиынтық активтер Совокупные активы	294 789,1	327 557,0	11,1
Міндеттемелер Обязательства	125 299,5	140 292,5	12,0
оның ішінде сақтандыру резервтері в т.ч. страховые резервы	104 006,7	118 380,3	13,8
басқа да міндеттемелер прочие обязательства	21 292,8	21 912,2	2,9
Меншікті капитал (баланс бойынша) Собственный капитал (по балансу)	169 489,6	187 264,5	10,5

Активтер. Сақтандыру ұйымдары активтерінің жиынтық көлемі 2010 жылғы 1 сәуірде 327 557,0 млн. теңге болды, бұл 2009 жылғы 1 сәуірдегі осындай көрсеткіштен 11,1%-ға көп, оның ішінде:

Активы. Совокупный объем активов страховых организаций на 1 апреля 2010 года составил 327 557,0 млн. тенге, что на 11,1% больше аналогичного показателя на 1 апреля 2009 года, в том числе:

Активтер Активы	01.04.2009		01.04.2010		01.04.2009ж. салыстырғандағы өзгерістер, %-бен Изменение по сравнению с 01.04.2009г., в %
	Сомасы Сумма	үлесі, % доля, %	Сомасы Сумма	үлесі, % доля, %	
Қолма-қол ақша	14 244,6		14 479,0	4,4	1,6
Деньги		4,8		4,4	
Орналастырылған салымдар	71 574,6		80 822,5	24,7	12,9
Вклады размещенные		24,3		24,7	
Бағалы қағаздар	101 748,6	34,5	126 001,5	38,5	23,8
Ценные бумаги					
"Кері РЕПО" операциясы	15 538,1		9 628,3	2,9	-38,0
Операция "обратное РЕПО"		5,3		2,9	
Сақтандырушылардан және делдалдардан алынатын сақтандыру сыйлықақылары	26 038,9	8,8	18 819,2	5,7	-27,7
Страховые премии к получению от страхователей и посредников					

Негізгі қаражат	4 238,3		4 645,5	1,4	9,6
Основные средства		1,4			
Қайта сақтандыру активтері	46 556,4		54 439,8	16,6	16,9
Активы перестрахования		15,8			
Басқа дебиторлық берешек	10 231,5		12 870,8	3,9	25,8
Прочая дебиторская задолженность		3,5			
Басқа активтер	4 618,1		5 850,4	1,8	26,7
Прочие активы		1,6			
Активтер жиынтығы	294 789,1	100,0	327 557,0	100,00	11,1
Итого активы					

Міндеттемелер. 2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының міндеттемелер сомасы 140 292,5 млн. теңге болды, бұл былтырғы жылдың ұқсас кезеңіне қарағанда 12,0%-ға көп.

Есепті күнде сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдар қолданыстағы сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету үшін қалыптастырған сақтандыру резервтерінің көлемі 118 380,3 млн. теңге болды, бұл 2009 жылғы 1 сәуірде қалыптасқан резервтердің көлемінен 13,8%-ға көп.

Обязательства. По состоянию на 1 апреля 2010 года сумма обязательств страховых (перестраховочных) организаций составила 140 292,5 млн. тенге, что на 12,0% больше, чем на аналогичную дату прошлого года.

На отчетную дату объем страховых резервов, сформированных страховыми (перестраховочными) организациями для обеспечения исполнения принятых обязательств по действующим договорам страхования и перестрахования, составил 118 380,3 млн. тенге, что на 13,8% больше объема сформированных резервов на 1 апреля 2009 года.

Инвестициялық портфель Инвестиционный портфель

Инвестициялық портфель Инвестиционный портфель	1.04.2009		1.04.2010		01.04.2009ж. салыстырғандағы өзгерістер, %-бен Изменение по сравнению с 1.04.2009г., в %
	Сомасы Сумма	үлесі, % доля, %	Сомасы Сумма	үлесі, % доля, %	
ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары	24 591,5	13,0	38 887,0	18,0	58,1
Государственные ценные бумаги РК					
Екінші деңгейдегі банктердегі салымдар	71 574,6	37,9	80 822,4	37,3	12,9
Вклады в банках второго уровня					
Халықаралық қаржы ұйымдарының бағалы қағаздары	-	-	2 257,7	1,0	-

Ценные бумаги международных финансовых организаций					
Инвестициялық қорлардың пайлары	135,1	0,1	149,5	0,1	10,7
Паи инвестиционных фондов					
ҚР эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары	66 366,6	35,1	66 102,1	30,5	-0,4
Негосударственные ценные бумаги эмитентов РК					
Шетелдік эмитенттердің мемлекеттік бағалы қағаздары	1 309,1	0,7	6 357,1	2,9	в 4,9 раза
Государственные ценные бумаги иностранных эмитентов					
ҚР резиденті емес эмитенттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары	9 346,3	5,0	12 248,1	5,7	31,0
Негосударственные ценные бумаги - эмитентов – нерезидентов РК					
«Кері РЕПО» операциялары	15 538,0	8,2	9 628,3	4,5	-38,0
Операции «Обратное РЕПО»					
Жиынтығы	188 861,3	100,0	216 452,2	100,0	14,6
Итого					

2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдардың инвестициялық портфелін қарағанда ҚР мемлекеттік бағалы қағаздарының абсолюттік мәнінде ұлғайғанын айтып кеткен жөн, есептік күнге инвестициялық портфельдің жалпы көлеміндегі үлесі 2009 жылғы 1 сәуірдегі 13,0%-ға қарсы болып, 18,0%-ды құрады.

При рассмотрении инвестиционного портфеля страховых (перестраховочных) организаций по состоянию на 1 апреля 2010 года можно отметить увеличение государственных ценных бумаг РК в абсолютном выражении, так, доля в общем объеме инвестиционного портфеля на отчетную дату составила 18,0% против 13,0% на 1 апреля 2009 года.

Сақтандыру нарығының шоғырлануы Концентрация страхового рынка

Қаралған кезеңде сақтандыру нарығының сақтандыру сыйлықақылары бойынша шоғырлану деңгейінің ұлғайғаны және сақтандыру төлемдері бойынша азайғаны байқалады. 5 ірі сақтандыру компанияларының үлесіне жиынтық сақтандыру сыйлықақыларының 60,0%-ы және сақтандыру төлемдерінің 46,2%-ы келеді.

В рассматриваемом периоде наблюдается увеличение уровня концентрации страхового рынка по страховым премиям и уменьшение по страховым выплатам. На долю 5 крупнейших страховых компаний приходится 60,0% совокупных страховых премий и 46,2% страховых выплат.

Сақтандыру нарығының жиынтық активтерінің ішінде бес ірі сақтандыру компаниясының үлесі 53,3 %-ды құрайды.

Доля пяти крупнейших страховых компаний в совокупных активах страхового рынка составила 53,3%.

Сақтандыру нарығының жиынтық көрсеткіштерінен, %-бен Доля от совокупных показателей страхового рынка, %	01.04.09	01.04.10
Бес ірі сақтандыру компанияларының сақтандыру сыйлықақылары	61,8	60,0
Страховые премии пяти крупнейших страховых компаний		
Он ірі сақтандыру компанияларының сақтандыру сыйлықақылары	75,8	73,2
Страховые премии десяти крупнейших страховых компаний		
Бес ірі сақтандыру компанияларының сақтандыру төлемдері	48,5	46,2
Страховые выплаты пяти крупнейших страховых компаний		
Он ірі сақтандыру компанияларының сақтандыру төлемдері	70,6	67,2
Страховые выплаты десяти крупнейших страховых компаний		

Бес ірі сақтандыру компанияларының активтері	53,3	53,3
Активы пяти крупнейших страховых компаний		
Бес ірі сақтандыру компанияларының меншікті капиталы	60,2	59,9
Собственный капитал пяти крупнейших страховых компаний		

Сақтандыру нарығының негізгі көрсеткіштері Основные показатели страхового сектора	01.04.2009	01.04.2010
ЖІӨ, млрд. теңге	16 724,1	17 534,3 ³
ВВП, в млрд. тенге		
Сақтандыру сыйлықақыларының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	0,15	0,24 ⁴
Отношение страховых премий к ВВП, в %		
Меншікті капиталдың ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	1,01	1,07
Отношение собственного капитала к ВВП, в %		
Активтердің ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	1,76	1,87
Отношение активов к ВВП, в %		
Сақтандыру сыйлықақыларының халықтың жан басына шаққандағы қатынасы, теңгемен	1 585	2 629,5
Отношение страховых премий на душу населения, в тенге ⁵		

Ақпаратты Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі дайындады.

Информация подготовлена Агентством Республики Казахстан по регулированию и надзору финансового рынка и финансовых организаций.

³ - деректер ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің ресми сайтынан алынған (Үкіметтің 2008 жылғы 26 тамыздағы отырысында (Үкіметтің 26.08.2008 жылғы № 32 отырысының хаттамасы) мақұлданған Қазақстан Республикасының 2009-2013 жылдардағы әлеуметтік-экономикалық дамуын және бюджеттік параметрлерін болжамдаудағы өзгерістерге сәйкес).

³ - данные с официального сайта Министерства экономики и бюджетного планирования РК (согласно изменениям в Прогноз социально-экономического развития и бюджетных параметров Республики Казахстан на 2009–2013 годы, одобренный на заседании Правительства 26 августа 2008 года (протокол заседания Правительства № 32 от 26.08.2008 года)).

⁴ - 2009 жылғы қаңтар-желтоқсан айларында қабылданған сақтандыру сыйлықақылары.

⁴ -страховые премии, принятые за январь-март 2010 года.

⁵ – Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің деректері бойынша ҚР халқының саны 01.03.2009 жылы 15 797 297 адамды құрады.

⁵ – по данным Агентства Республики Казахстан по Статистике, численность населения РК на 01.03.2009 г. составляет 15 797 297 чел.